

Vergelijk de zelfcensuur met de Berlijnse muur

- ✓ Berlijnse muur was een poging om mensen tegen te houden om van het oosten naar het westen te gaan, zoals de zelfcensuur de onreine, vreemde gedachten gaat tegenhouden om naar het bewuste niveau te gaan.
- ✓ Je onbewuste gedachten kunnen alleen op een zwak moment bewust worden, maar je kan het bewuste wel onbewust maken, net zoals het bij de Berlijnse muur makkelijker was om van de ene naar de andere kant te gaan, dan omgekeerd

Waarom zijn sofisten het grondig oneens met Plato ?

- ✓ Sofisten zijn de spindoctors van het oude Griekenland, rondtrekkende docenten die hun kennis en welbespraaktheid te koop aanboden aan de hoogste bidder, en zich bereid toonden om eender welke zaak, hoe immoreel ook, te bepleiten. 'Een goedverpakte mening is meer waard dan kennis.'
- ✓ De sofisten vinden dus dat een goede mening belangrijker is dan kennis. Volgens Plato behoort mening behoort tot de zintuiglijke wereld, kennis tot de ideeënwereld. Sofisten beschouwen de zintuiglijke wereld dus beter (hoger) dan de ideeënwereld wat in tegenstelling staat tot de opvatting van Plato.

Wat is metafysica ?

Een tak van de filosofie die vragen over alles wat het fysische, materiële en natuurlijke overstijgt, bv de vraag of God bestaat of niet.

Wat is politie-ematicipatorische kracht ?

- ✓ Term van Sloterdijk, hedendaags cynisme
- ✓ Politie = beschermen van normen en waarden die opgelegd zijn door de maatschappij, emancipatie = zich bevrijden van
- ✓ De cynici probeerden iedereen ervan te overtuigen om een individualist te worden die geen dogma's blindelings aanneemt en zo tot een grondige herwaardering van normen en waarden komt.

Wat houdt het idee van uitgebreidheid in ?

- ✓ 3e zekerheid van Descartes 'de buitendwereld is de oorzaak van onze indrukken', na de 1e 'Ik denk dus ik ben' en de 2e het idee van volmaaktheid
- ✓ Idee van uitgebreidheid = idee dat we van alle (materiële) dingen rondom ons hebben, zoals kleur, vorm, ...
- ✓ Wanneer we de essentie van de buitenwereld willen vatten, doen we beter geen beroep op onze zintuigen, maar wel op wiskundige principes.
- ✓ Descartes' wereld is een eerder kille, zakelijke wereld, ontdaan van zijn subjectieve beleving en doordrongen van wiskundige cijfers en berekeningen. Descartes' wereld is niet langer een organisme, maar wel een mechanisme.

Wat wordt bedoeld met het boven- en ondermaanse ?

- ✓ Term van Aristoteles in discussie Plato
- ✓ Ondermaans: op aarde, het tijdelijke leven, idee dat alles vergankelijk is en voorwerpen vallen recht naar beneden
- ✓ Bovenmaans: in de atmosfeer, voorbij de maansfeer, eeuwige leven alles is onvergankelijk, natuurlijke eeuwige cirkelgang (bv planeten)

Becommentarieer en beargumenteer de stelling of de mens de kers op de evolutionaire taart is.

- ✓ Langs de ene kant kunt ge zeggen dat de huidige mens een ereplaats verdient aangezien hij zover gekomen is, in de lijn van de hominiden zijn er zoveel soorten gekomen en gegaan, en de mens heeft het meeste voordeel gedaan van alle hominiden, maar tegelijkertijd is hij het summum ook niet. er zijn verschillende takken op de evolutionaire boom, die uitmunten in hun vlak, bv: de cheetah kan nog steeds sneller rennen dan de mens.
- ✓ Verder houdt de term 'kers' of 'top' in dat dit het eindpunt is, terwijl er geen enkel bewijs is dat de evolutie gestopt is. Integendeel, het is een blind proces dat maar blijft verder gaan.
- ✓ Als laatste is de mens ook nog niet uitgeëvolueerd, denk maar aan de lactose-tolerantie, een aanpassing die nog nie zo oud is (op evolutionaire schaal gezien) + veel wetenschappers geloven dat geestesziekten een gevolg zijn van mutaties die voorkomen door evolutie en NS.
- ✓ Contingentie versus convergerende evolutie
- ✓ Vooruitgang, 2 criteria; toename van aangepastheid en toename in complexiteit

Wat is het verband tussen darwinisme en religieus fundamentalisme ?

- ✓ Antireligieus fundamentalisme gebruikt het darwinisme om hun standpunten te verdedigen.
- ✓ Alternatieven:
 - Karl Barth: God is fundamenteel verschillend van de mens
 - Wittgenstein: de praktijken zijn van belang en niet de overtuigingen van het geloof

Bespreek het Panglossianisme

- ✓ Herkomst: Panglossianisme is een term over een manier van naar de wereld kijken die uitgevonden is door Gould en Lewontin die zich gebaseerd hebben op "*Candide ou l'optimisme*" van Voltaire, een filosofische fabel uit de 18e eeuw. Pangloss is daar één (op de Duitse filosoof Leibniz gebaseerde) van de centrale karakters die de hoofdpersoon Candide aan zijn optimistische wereldbeeld helpen.
- ✓ Scheldwoord voor adaptationisme; synoniem voor het adaptationisme, ontstaan door zijn té optimistische klemtoon en té vrolijke credo. Alles wat er rondom ons gebeurt is positief, *no pain no gain*. Het adaptationisme ziet overal adaptaties, en zijn té optimistisch omdat ze denken dat alles kan verklaard worden via die adaptaties, maar we hebben veel te weinig algemene informatie om echt sluitende uitspraken te doen. Zo zeggen adaptationisten dat ze erachter kunnen komen hoe het brein geëvolueerd is als ze weten welke problemen de vroegere mens tegen kwam, en hoe hij dit oploste... maar er zijn zoveel verschillende manieren om eenzelfde probleem op te lossen. En die data hebben we nu eenmaal niet.
- ✓ Alternatief: Volgens Gould en Lewontin zijn er grenzen aan deze almacht van het adaptationisme

Natuurlijke selectie stoot op een hele boel beperkingen

- (1) NS is een historisch proces, waarbij ontwerpen stapsgewijs gewijzigd en 'aangepast' worden
- (2) NS moet roeien met de riemen die ze heeft
- (3) NS is een volstrekt blind proces, het mechanisme kan op geen enkele manier vooruitkijken

Leg het verband uit tussen cynisme, hedonisme en ascetisme

Ze willen alle drie een onafhankelijke levensstijl naleven.

- (a) Cynici doen dit door een zeer natuurlijk leven te lijden en hun verlangens meteen te bevredigen zodat ze er geen slaaf van worden en er onafhankelijk tegenover staan. Met moet de begeerte bevredigen om ze beter te kunnen vergeten
- (b) Asceten willen volledig weerstaan aan alle vormen van verlangen of angst, dit gaat gepaard met versterving (ontzegging)
- (c) Hedonisme is de leer binnen de ethiek, die stelt dat genot het hoogste goed is. Het hedonistisch karaktertype wordt gekenmerkt door een bovengemiddeld streven naar directe lustbevrediging. In tegenstelling tot de cynici bevredigen de hedonisten hun lust niet om ze te vergeten, maar om ervan te genieten.

Argumenten pro en contra dualisme

Pro

- ✓ Dogma 'de ziel is onsterfelijk' moet kloppen: de ziel is niet ondergeschikt aan de dood, blijft dus bestaan terwijl het lichaam ten onder gaat
- ✓ Folk psychology: dualisme komt beter tegemoet aan onze intuïties, de intuïtie dat er 2 dingen bestaan

Contra

- ✓ Hoe kunnen ziel en lichaam communiceren als ze losstaan van elkaar?
- ✓ Dualisme is onwetenschappelijk: het invoeren van een geestelijke wereld is 'hocus-pocus' en dus niet wetenschappelijk.
- ✓ Dualisme is incoherent aangezien volgens wetenschappelijke principes een immateriële geest geen materiële invloed kan uitoefenen op de wereld, onder andere omwille van het principe van behoud van massa (= de fysische wereld is een gesloten systeem, waar totale hoeveelheid massa en energie constant blijft. Als onze geest ons lichaam wil beïnvloeden, voegt deze iets toe aan de fysieke wereld, wat niet kan volgens deze wet.)
- ✓ Evolutietheorie en natuurlijke selectie: Als we aannemen dat evolutietheorie klopt, nemen we aan dat alles in de wereld is voortgebracht door materiële processen. Enkel materiële dingen kunnen dan voorkomen en geen 'geestesspul'.
- ✓ Scheermes van Ockham: dualisme voegt een non-wetenschappelijke surplus toe aan het naturalistische wereldbeeld, die onnodig is om de geest van de mens zoals ze is te begrijpen. Er is slechts één principe nodig, de materie. "Entiteiten moeten niet nodeloos vermenigvuldigd worden"

Waarom is filosofische marginalisering een typische uiting van ressentiment ?

- ✓ Sociale en filosofische marginalisering zijn twee termen uit het cynisme. Filosofische marginalisering houdt in dat de cynici de zelfkant van het leven laten zien, de brutaliteit, onzinnigheid, lichamelijkheid, ...
- ✓ Nietzsche herkent ressentiment in het feit dat andere filosofen de cynici beschouwen als marginalen. Andere filosofen hebben een gevoel van vijandigheid wegens aangedaan of vermeend onrecht, meestal gepaard met verlangen om zich te wreken of die vijandigheid te doen blijken.

Waarom is Nietzsche's übermensch volgens Michel Onfray een 'cynicus pur sang' ?

- ✓ Michel Onfray is een hedendaagse cynicus die vooral aandacht legt op anekdotiek
- ✓ De cynici leren ons hoe we moeten denken en leven in een direct contact met de zintuiglijke wereld.
- ✓ Je bent dus niet afhankelijk van iets goddelijks, maar wel van de vrije natuur, net zoals de Übermensch van Nietzsche. Deze Übermensch is aristocratisch, lichtvoetig, nihilistisch en voluntaristisch.

Onderscheid cynisme - andere theorieën

- ✓ Het cynisme is de eerste stroming die zich niet zoveel bezig houdt met het naDENKEN over verschillende psychologische thema's in die zin dat ze zich niet bezighouden met eeuwige hypothesen (zoals bv Plato) of saaie overpeinzingen over de aarde en oerstof (natuurfilosofen),....
- ✓ Ook baseren ze zich niet zozeer op teksten maar op personen, andere cynici (Bv. Diogenes) en helden (vooral Heracles)
- ✓ De cynici vinden dat de manier van leven, van gedragen belangrijk is voor de filosofie, (ze maken er eerder een levenswijsheid van) ze leven met een voorbeeldfunctie die ze uitdragen naar de andere mensen.

Besluit: de meeste andere theorieën hebben saaie hypothesen (armchair philosophy zeker) maar de cynici zien het nut er niet van in als je deze theorieën en hypothesen niet in het dagelijkse leven kan gebruiken. Daarom leven zij met een voorbeeldfunctie, in plaats van de mensen te laten nadenken, tonen ze hen hoe ze moeten leven.

Geniale ontwerper = natuurlijke selectie. Verklaar

- ✓ Natuurlijke Selectie (NS) is een proces waarbij degenen die het best uitgerust (best aangepast) zijn, beter overleven dan anderen. Bv: Een cheetah en een hyena lopen achter een gazelle, de cheetah is beter aangepast (kan sneller lopen) en heeft dus eten, de hyena niet (hoewel de natuur hier zo slim geweest is om van de hyena een aaseter te maken, waardoor hij de restjes kan eten en dus ook overleven). Volgens adaptationisten is natuurlijke selectie het enige mechanisme achter de evolutie op aarde en levert het ook altijd een optimale oplossing.

- ✓ NS is gebaseerd op 3 basisideeën:
 - (1) Er is schaarste
 - (2) Er is variatie
 - (3) Variatie is erfelijk

- ✓ Argument from design: God (=geniale ontwerper) heeft de werkelijkheid geschapen, dat verklaart waarom die zo geweldig is.

- ✓ Natuurtheologie: volbloed optimisten, die geloven in de wonderlijke perfectie van de schepping, zijn doelgerichtheid en doelmatigheid zijn volgens antieke en middeleeuwse filosofen directe bewijzen voor het bestaan van een 'Schepper'.

- ✓ Natuurlijke selectie is niet gelijk aan een geniale ontwerper:
 - (1) Eindeloze regressie: de ontwerper vertoont ook tekenen van doelmatigheid en doelgerichtheid. We moeten veronderstellen dat er ook een ontwerper is van de ontwerper enzovoort.
 - (2) 'Perfectie geschapen door God': Er bestaan ook onderdelen die nergens toe dienen of hun functie niet efficiënt vervullen, zoals een appendix, een staartbeen, ... (dus als er een geniale ontwerper is, is hij blijkbaar niet zo geniaal)

Waarom is seksualiteit een probleem ?

- ✓ Instinctmatige seksualiteit strookt niet met sociale regels m.a.w. is aanstootgevend en moet daarom onderdrukt worden. Bv: Stel dat je op een openbare plaats zit, en je krijgt een seksuele behoefte, dan ga je die niet kunnen bevredigen omdat je dan als pervers bestempeld wordt door de maatschappij (bv exhibitionisme is strafbaar). Hierdoor ontwikkelen we "psychische dammen" die een tal van driften gaan onderdrukken.
- ✓ Bepaalde 'polymorf perverse' driften zijn fundamenteel onbevredigbaar. Er blijft steeds een restverlangen bestaan dat op zichzelf onlustig is, en wederom verdrongen moet worden. Dit zou volgens Freud verklaren waarom de mens ongelukkig is.
- ✓ $(a+b = c)$ Onderdrukken (censuur van het bewuste) en verdringen (censuur van het onbewuste) veroorzaken neuroses, een soort 'uitbarsting' van onderdrukte seksuele emoties die een andere weg uit het onbewust zoeken. (Bv: tics, smetvrees, etc) Ofwel moeten we gewoon onze onderdrukte lusten uiten, maar dit uit zich in de perversies die afgekeurd/bestraft worden door de omwereld.

Geef 3 argumenten tegen homoseksualiteit als een natuurlijke soort & een alternatief

Om een natuurlijke soort te kunnen zijn moet het voldoen aan 3 voorwaarden:

- (1) X moet totaal onverschillig zijn t.o.v. onze theorieën over X.
- (2) X moet een homogene en begrensde categorie vormen.
- (3) De unieke eigenschap die alle leden van X hebben, moet natuurlijk zijn.

Voorwaarde 1:

- ✓ Homo's zijn helemaal niet onverschillig over ons gedrag t.o.v. dat van hun. Denk maar aan de kwetsende opmerkingen als 'gay', etc... homo's gaan dan hun houding veranderen.
- ✓ Homoseksualiteit lang als geestesziekte beschouwd.
- ✓ Looping-effect: Duidelijke wederzijdse beïnvloeding tussen theorie over homoseksualiteit en homoseksuele actoren.

Voorwaarde 2:

Ze zijn niet duidelijk begrensd, niet ofwel homo ofwel hetero, denk maar aan biseksualiteit, dat zelfs vaker voorkomt dan homoseksualiteit, zelfs in de dierenwereld.

Voorwaarde 3:

Tot op heden is er geen eenduidig kenmerk gevonden dat geldt voor ALLE homoseksuelen (zowel gay als lesbian) en GEEN ENKELE heteroseksuele.

Zijn seksuele voorkeuren sociale constructen ? Waarom wel/niet ?

Neen, sociaalconstructivisten zeggen dat men niet kan vergelijken tussen twee epistemes (en dus niet bv homoseksualiteit in het Antieke Griekenland en nu kan vergelijken) maar:

- ✓ Een breuklijn tussen 2 epistemes is nooit zo groot dat ALLE elementen verloren gaan. Doorheen de geschiedenis zijn er naast (grote) verschillen, ook gelijkenissen en continuïteiten op vlak van homoseksueel gedrag.
- ✓ Halderin en andere sociaalconstructivisten maken zichzelf schuldig aan essentialisme, omdat ze 1 soort homoseksualiteit vergelijken met 1 geschiedsperiode, maar in elke historische periode bestaat er een veelheid van homoseksuele vormen.

Verklaar en situeer taalspelen.

Taalspelen komt uit Wittgenstein 2. Volgens Wittgenstein is een woord betekenisvol als je het in een bepaald taalspel kan zetten en de betekenis van dat woord varieert van taalspel tot taalspel. Een voorbeeld dat in het boek staat is het woord aula, dit woord heeft een geheel andere betekenis voor een historicus, student, docent, poetsvrouw, ...